

Soap

Spoedgeval. Een zeventigjarige vrouw met epilepsie is trillerig, voelt klam aan en heeft een dokter nodig. De chauffeur toetst het adres in op de routeplanner en daar gaan we. Eenmaal aangekomen, is de dame in kwestie inderdaad trillerig en in de war, maar van epilepsie heeft ze al jaren geen last meer. Terloops vertelt ze 'suiker' te hebben. Aha! Bij navraag blijkt ze vandaag om onduidelijke redenen geen insuline te hebben gespoten en ook haar suiker is niet geprikt. Bij een glucose van 17 verrast het ons niet dat ze wat klachten heeft. Insuline en een oxazepam voor de nacht moeten soelaas bieden. Wij gaan intussen meteen op weg naar de volgende patiënt met, volgens de assistente op de dokterspost, 'wat longproblemen'. Over understatements gesproken! De ernstig benauwde vrouw heeft een gemetastaseerd longcarcinoom en is afhankelijk van dialyse...

Mijn dienst op de huisartsenpost is een belevenis op zich en vooral erg leerzaam. Voor het eerst tref ik instabiele patiënten met ernstige problemen aan in hun eigen omgeving. Zonder meetbare bloeddruk, maar met stapels medicijnen naast het bed. Een uitdaging. De huisarts vindt het minder leuk dan ik, want eigenlijk zijn het bijna allemaal oudere mensen, met wie we niets kunnen en die we moeten insturen zonder duidelijke diagnose. Het ontbreken van relevante achtergrondinformatie maakt het werk er niet gemakkelijker op, dus leve het elektronisch patiëntendossier!

Tijdens de terugkomdag van dit co-schap huisartsgeneeskunde vat een studiegenoot zijn ervaringen in de dorpspraktijk samen als 'een soap'. Daar zit wel wat in. Na zes weken bij de huisarts zou ik zo twintig afleveringen vol sappige verhalen kunnen schrijven. De ene patiënt - 42 jaar, al jaren verslaafd aan de benzo's en alleenstaand - heeft haar plotselinge zwangerschapswens nog niet geuit, of de volgende blijkt een buitenechtelijke relatie te hebben met zijn buurvrouw, die toevallig ook bij dezelfde huisarts zit. En die buurvrouw is weer overspannen van haar werk, omdat haar baas (ook een patiënt) 'een uitbuiters' is'. En zo gaat het maar door... Van de verhalen die ik over me heen krijg, sta ik soms met mijn oren te klapperen!

Aanvankelijk moest ik wel even wennen aan de overgang van het ministerie (waar ik mijn vorige co-schap liep) naar de huisartsenpraktijk. Ik ging van een heel grote wereld naar een spreekkamer in een woonwijk, één op één met de huisarts en met de patiënt. Een beetje claustrofobisch voelde het in het begin, en daarnaast wist ik me met de klachten van de patiënten niet altijd raad. Jeuk in oor, bultje op voet, stijve nek: had ik in die vijf jaar studie nu werkelijk zo weinig van de 'normale geneeskunde' begrepen? Gelukkig leerde ik al snel een heleboel praktische dingen bij en werd het steeds leuker om mensen voor te lichten en uitleg te geven. En wat is dat een belangrijke taak, die voorlichting! Te meer daar sommige mensen echt ongelooflijk weinig inzicht hebben in hun eigen lichaam. Zo kwam een vrouw op het spreekuur voor het zoveelste antibioticumkuurtje voor een urineweginfectie. Ik legde haar uit dat we haar urine wilden kweken om erachter te komen welke bacterie precies de boosdoener was. Keek ze me met grote ogen aan. 'Dokter, komt het dan door een bacterie?' Zij had al die tijd gedacht dat antibiotica tegen de kou beschermen en dat de klachten daarvoor verdwenen.

Zelf consulten doen en me steeds meer 'dokter' voelen, is een leuke ervaring. Maar wat ik écht bijzonder vind aan dit co-schap zijn de visites samen met de huisarts. In de eigen woonkamer vind ik de patiënten veel en veel interessanter dan in het ziekenhuis, omdat ze simpelweg meer mens zijn in hun eigen omgeving. Tijdens een visite in een achterstandswijk verbaast het me soms wel hoe vies en armoedig bepaalde huizen zijn, met overal smeulende peuken en troep. En hoe ontzettend eenzaam sommige mensen zich iedere dag voelen, vreselijk gewoon. Ik vraag me in dat licht af hoe je als huisarts voorkomt dat je moedeloos wordt van alle problemen die je niet kunt oplossen. Gelukkig zijn er ook patiënten met een doodgewone schimmelnagel. Hoewel? Zat die man niet midden in een huwelijks crisis?

Emma